

MALATYA TİCARET BORSASI

2021 KASIM AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret Borsası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	5
1) Ekonomik Büyüme.....	5
2) Dış Ticaret.....	6
3) Enflasyon ve Fiyatlar.....	10
4) İşgücü Piyasası.....	12
5) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi.....	15
6) Güven Endeksleri.....	16
7) Ödemeler Dengesi.....	18
8) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	19
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	20
1) Dış Ticaret.....	20
2) Yatırım Teşvikleri.....	23
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	24
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	25
5) Konut Satış İstatistikleri.....	26
6) Patent ve Marka İstatistikleri.....	26
7) Bankacılık İstatistikleri.....	27

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2021 yılı Kasım ayında meydana gelen önemli küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

1 – 5 Kasım 1. Hafta:

- ABD’de Ekim ayı ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi piyasa beklentisi 60,5 puan değerinin biraz üzerinde 60,8 puan olarak açıklandı. Ayrıca, Ekim ayı ISM İmalat Dışı Satın Alma Müdürleri Endeksi piyasa beklentisi 62 puan değerinin üzerinde 66,7 puan olarak açıklandı.
- ABD’de Ekim ayı Üretim Satın Alma Müdürleri Endeksi piyasa beklentisi 59,2 puan değerinin altında 58,4 puan olarak açıklandı. Ayrıca, Ekim ayı Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi piyasa beklentisi 58,2 puan değerinin biraz altında 57,6 puan olarak açıklandı.
- ABD’de Amerikan Petrol Enstitüsü Haftalık Ham Petrol Stokları piyasa beklentisi 1,5 milyon değerinin altında 3,5 milyon olarak açıklandı. Ayrıca, Ham Petrol Stokları piyasa beklentisi 2,2 milyon değerinin altında 3,2 milyon olarak açıklandı.
- ABD’de Ekim ayı ADP Tarım Dışı İstihdam Değişikliği piyasa beklentisi 400 bin değerinin üzerinde 571 bin olarak açıklandı. Ayrıca, Ekim ayı Tarım Dışı İstihdam piyasa beklentisi 450 bin değerinin üzerinde 531 bin olarak açıklandı.
- ABD’de Ekim ayı İşsizlik Oranı piyasa beklentisi %4,7 değerinin biraz altında %4,6 olarak açıklandı.
- ABD’de Federal Fon Hedef Oranı piyasa beklentisine paralel olarak %0,25 olarak açıklandı.
- ABD’de işsizlik maaşı başvurularına 269 bin kişi müracaat etti. Piyasa beklentisi 275 bin kişinin başvurması yönündeydi.
- Euro Bölgesi’nde Ekim ayı İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi piyasa beklentisi 58,5 puan değerinin altında 58,3 puan olarak açıklandı.

8 – 12 Kasım 2. Hafta:

- ABD’de Ekim ayı Çekirdek Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) piyasa beklentisi %0,5 değerinin altında %0,4 olarak açıklandı. Ayrıca Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Ekim ayında aylık bazda piyasa beklentisine paralel %0,6 olarak açıklandı.
- ABD’de Ekim ayı Çekirdek Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) aylık bazda piyasa beklentisi %0,4 değerinin üzerinde %0,6 olarak açıklandı. Ayrıca Tüketici Fiyat Endeksi (ÜFE) yıllık bazda piyasa beklentisi %4,3 değerinin üzerinde %4,6 olarak açıklandı.
- ABD’de Amerikan Petrol Enstitüsü Haftalık Ham Petrol Stokları piyasa beklentisi 1,9 milyon değerinin üzerinde -2,4 milyon olarak açıklandı. Ayrıca, Ham Petrol Stokları piyasa beklentisi 2,1 milyon değerinin üzerinde 1 milyon olarak açıklandı.
- ABD’de işsizlik maaşı başvurularına 265 bin kişi müracaat etti. Piyasa beklentisi 267 bin kişinin başvurması yönündeydi.
- ABD’de Eylül ayı İş İmkanları ve Personel Değişim Oranı (JOLTS) piyasa beklentisi 10,3 milyon değerinin üzerinde 10,4 milyon olarak açıklandı.
- ABD’de Ekim ayı Federal Bütçe Dengesi piyasa beklentisi -179 bin değerinin üzerinde -165 bin olarak açıklandı.

- Euro Bölgesi'nde Kasım ayı ZEW Ekonomik Hissiyatı 25,9 puan olarak açıklandı.
- İngiltere'de yıllık bazda Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) 3. çeyrekte piyasa beklentisi %6,8 değerinin altında %6,6 oranında değişim gösterdi.

15 – 19 Kasım 3. Hafta:

- ABD'de Kasım ayı New York Empire State İmalat Endeksi piyasa beklentisi 21,6 puan değerinin üzerinde 30,9 puan olarak açıklandı.
- ABD'de Ekim ayı Çekirdek Perakende Satışlar aylık bazda piyasa beklentisi %1 değerinin üzerinde %1,7 olarak açıklandı.
- ABD'de Ekim ayı İhracat Fiyat Endeksi aylık bazda piyasa beklentisi %0,9 değerinin üzerinde %1,5 olarak açıklandı. Ayrıca, Ekim ayı İthalat Fiyat Endeksi aylık bazda piyasa beklentisi %1 değerinin üzerinde %1,2 olarak açıklandı.
- ABD'de Ekim ayı Perakende Satışlar aylık bazda piyasa beklentisi %1,2 değerinin üzerinde %1,7 olarak açıklandı.
- ABD'de Ekim ayı Sanayi Üretimi aylık bazda piyasa beklentisi %0,7 değerinin üzerinde %1,6 olarak açıklandı.
- ABD'de Amerikan Petrol Enstitüsü Haftalık Ham Petrol Stokları piyasa beklentisi 1,5 milyon değerinin üzerinde 0,6 milyon olarak açıklandı.
- ABD'de Ekim ayı İnşaat İzinleri piyasa beklentisi 1,63 milyon değerinin üzerinde 1,65 milyon olarak açıklandı. Ayrıca, Ekim ayı Konut Başlangıçları piyasa beklentisi 1,57 milyon değerinin altında 1,52 milyon olarak açıklandı.
- Euro Bölgesi'nde Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) 3. çeyrekte piyasa beklentisine paralel olarak %2,2 büyüme gerçekleşti.

22 – 26 Ekim 4. Hafta:

- ABD'de Ekim ayı mevcut ev satışları piyasa beklentisi 6,2 milyon değerinin üzerinde 6,34 milyon olarak açıklandı. Ayrıca, Ekim ayı mevcut konut satışları aylık bazda %0,8 artış gösterdi.
- ABD'de Kasım ayı Üretim Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) piyasa beklentisi 59 puan değerinin biraz üzerinde 59,1 puan olarak açıklandı. Ayrıca, Kasım ayı Markit Bileşik Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) 56,5 puan olarak açıklandı. Son olarak, Kasım ayı Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) piyasa beklentisi 59 puan değerinin altında 57 puan olarak açıklandı.
- ABD'de Amerikan Petrol Enstitüsü Haftalık Ham Petrol Stokları piyasa beklentisi -0,95 milyon değerinin altında 2,3 milyon olarak açıklandı.
- ABD'de Ekim ayı Çekirdek Dayanıklı Mal Siparişleri piyasa beklentisine paralel %0,5 olarak açıklandı. Ayrıca, Ekim ayı Dayanıklı Mal Siparişleri aylık bazda %0,8 değişim gösterdi.
- ABD'de Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) 3. çeyrekte piyasa beklentisi %2,2 değerinin biraz altında %2,1 büyüme kaydetti.
- ABD'de geçtiğimiz hafta İşsizlik Haklarından Yararlanmak için 199 bin kişi başvurdu. Piyasa beklentisi 260 bin kişinin başvurması yönündeydi.

- Euro Bölgesi'nde Kasım ayı İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) piyasa beklentisi 57,3 puan değerinin üzerinde 58,6 puan olarak açıklandı. Ayrıca, Kasım ayı Markit Bileşik Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) piyasa beklentisi 53,2 puan değerinin üzerinde 55,8 puan olarak açıklandı. Son olarak, Kasım ayı Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) piyasa beklentisi 53,5 puan değerinin üzerinde 56,6 puan olarak açıklandı.

29 Kasım – 3 Aralık 5. Hafta:

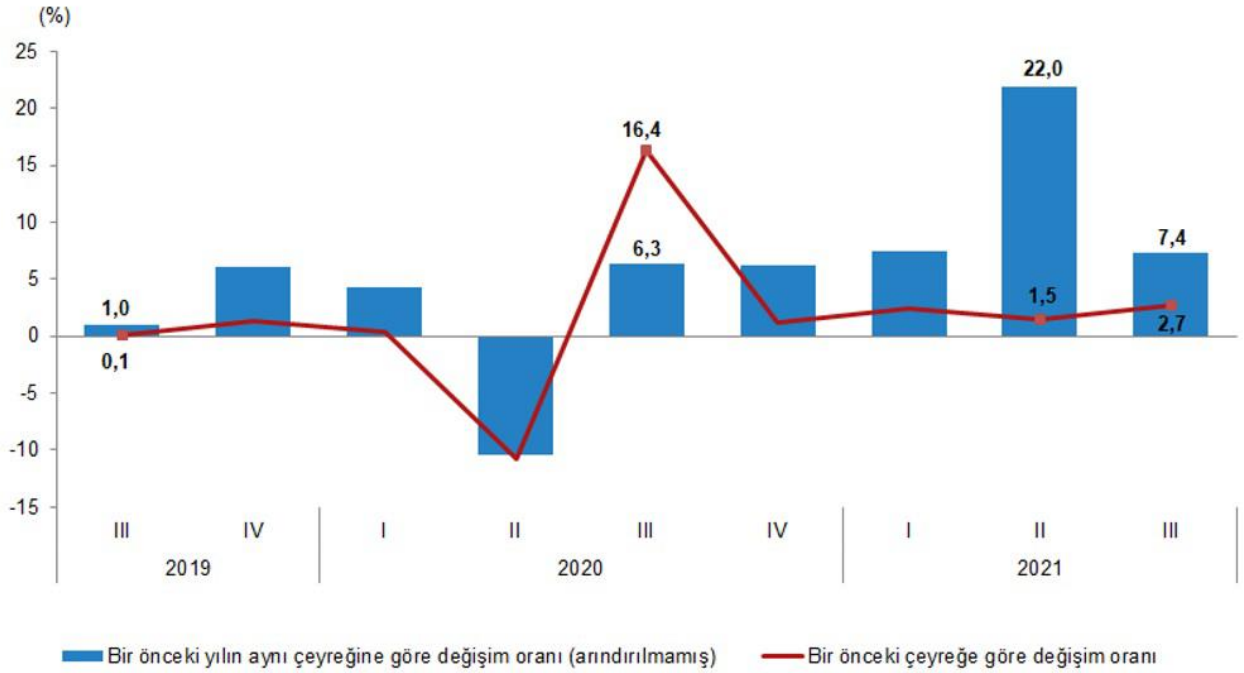
- ABD ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Kasım ayında beklentilerin hafif üzerinde değer olarak 61,1 seviyesine yükseldi. Endeks, Ekim ayında 60,8 değerini almıştı. ABD ISM İmalat Dışı Satın Alma Müdürleri Endeksi ise Kasım ayında 69,1 ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti.
- ABD'de geçtiğimiz hafta İşsizlik Haklarından Yararlanmak için 222 bin kişi başvurdu. Piyasa beklentisi 240 bin kişinin başvurması yönündeydi.
- Euro Alanı Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Kasım ayında yıllık bazda %4,9, aylık bazda ise %0,5 arttı.
- Euro Alanı Ekim ayı Üretici Fiyat Endeksi, aylık %5,4 artarken, yıllık artış %21,9 ile %19 olan piyasa beklentilerinin üzerinde açıklandı.
- Euro Alanı Tüketici Güven Endeksi, Kasım ayında tahminlere paralel olarak -6,8 değerini aldı.
- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından açıklanan Dünya Gıda Fiyatları Endeksi, Kasım ayında 134,4 seviyesine yükselerek Haziran 2011'den bu yana en yüksek değerini aldı. Küresel gıda fiyatlarındaki yıllık artış %23,2 oldu.
- Almanya İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Kasım ayında 57,4 ile 57,6 olan beklentinin hafif altında değer aldı.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Ekonomik Büyüme

Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2021 yılı üçüncü çeyreğinde %7,4 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre %2,7 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2021 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %7,8 arttı.

Şekil 1: GSYİH Büyüme Hızları

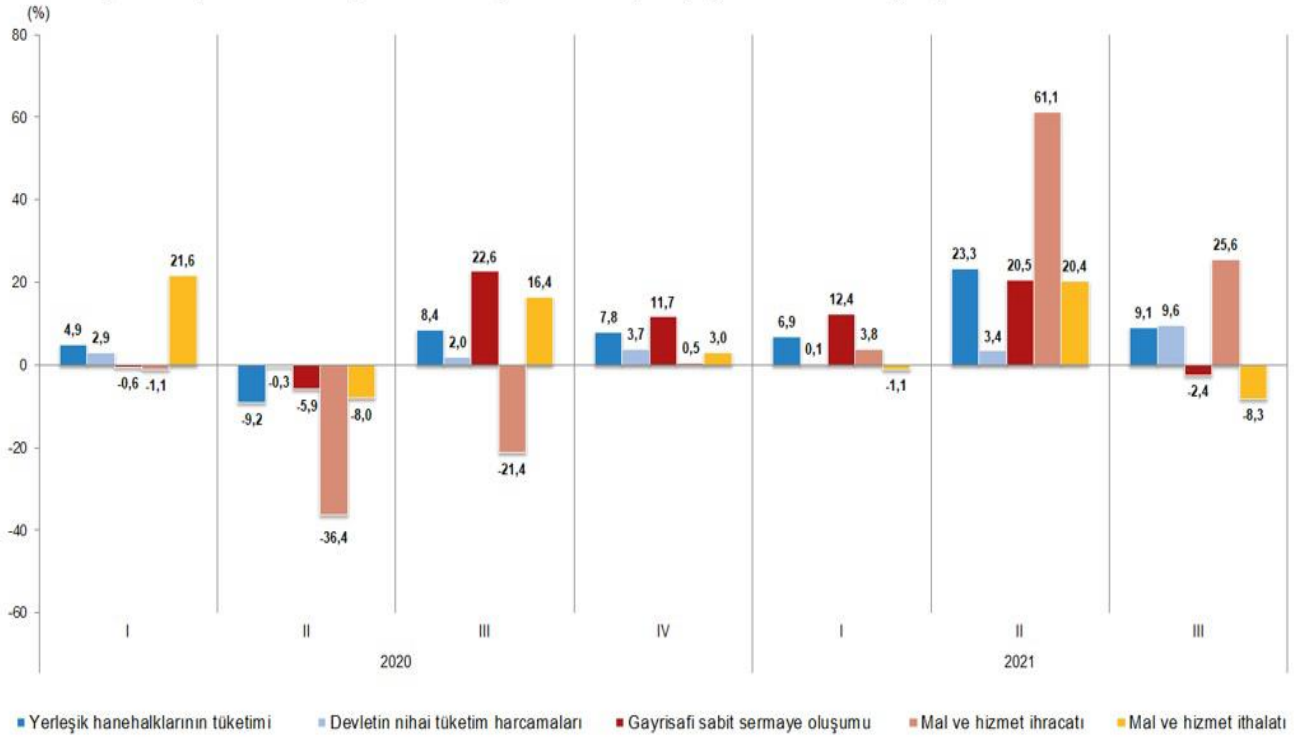

Kaynak: TÜİK

Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %35,5 artarak 1 trilyon 915 milyar 467 milyon TL oldu. GSYH'nin üçüncü çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 225 milyar 497 milyon olarak gerçekleşti.

Yerleşik hanehalklarının tüketim harcamaları, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %9,1 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları %9,6 artarken gayrisafi sabit sermaye oluşumu %2,4 azaldı. Mal ve hizmet ihracatı, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %25,6 artarken ithalatı %8,3 azaldı.

Şekil 2: Harcama Yöntemiyle GSYİH Bileşenlerinin Büyüme Hızları

Kaynak: TÜİK

2) Dış Ticaret

GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Kasım ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 33,44 oranında, ithalat ise % 26,73 oranında artmıştır. 2021 yılı Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 33,44 artarak 21 milyar 468 milyon dolar,
- İthalat, % 26,73 artarak 26 milyar 794 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 29,63 artarak 48 milyar 263 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 80,1 olmuştur.

2021 yılı Ocak ayında ihracatımız 15 milyar 19 milyon dolar, Şubat 15 milyar 953 milyon dolar, Mart ayında 18 milyar 959 milyon dolar, Nisan ayında 18 milyar 759 milyon dolar, Mayıs ayında 16 milyar 471 milyon dolar, Haziran ayında 19 milyar 745 milyon dolar, Temmuz ayında 16 milyar 370 milyon dolar, Ağustos ayında 18 milyar 868 milyon dolar, Eylül ayında 20 milyar 736 milyon dolar, Ekim ayında 20 milyar 792 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Kasım ayında ise 21 milyar 468 milyon dolar ile en yüksek aylık ihracat değerine ulaşılmıştır. 2021 yılı Ocak-Kasım döneminde ihracatımız %33,82 artışla 203 milyar 141 milyon dolar olmuştur.

Enerji hariç olarak bakıldığında, Kasım ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 101,2 seviyesine yükselmiştir. Ocak-Kasım döneminde ise bu oranın % 98,3 seviyesine çıktığı anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, işlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında, Kasım ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 77,8 seviyesinde, Ocak-Kasım döneminde ise bu oran % 84,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

GTS kapsamında son 12 aylık dönemde (Aralık 2020-Kasım 2021);

- İhracat bir önceki döneme göre % 32,17 oranında artarak 220 milyar 978 milyon dolar, ithalat ise % 21,88 oranında artarak 264 milyar 714 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki döneme göre % 26,36 oranında artarak 485 milyar 692 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %83,5 olmuştur.

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Kasım			Ocak-Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82
İthalat	21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93
Dış Ticaret Hacmi	37.231	48.263	29,63	348.931	445.469	27,67
Dış Ticaret Dengesi	-5.054	-5.326	5,38	-45.329	-39.186	-13,55
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	76,1	80,1	.	77,0	83,8	.

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Kasım ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat "Hammadde (Ara malları)" (11 milyar 22 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Tüketim Malları" (7 milyar 913 milyon dolar) ve "Yatırım (Sermaye) Malları" (2 milyar 329 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 2: Mal Grubuna Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.043	2.329	14,04	17.450	22.171	27,06
2	Ham madde (Ara mallar)	7.227	11.022	52,51	72.100	104.083	44,36
3	Tüketim malları	6.701	7.913	18,09	61.144	75.700	23,81
	Diğer	118	204	72,66	1.107	1.187	7,28
	Toplam	16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Kasım ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat "Hammadde (Ara malları)" (21 milyar 257 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Yatırım (Sermaye) Malları" (3 milyar 238 milyon dolar) ve "Tüketim Malları" (2 milyar 270 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: Mal Grubuna Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	3.130	3.238	3,44	28.395	32.153	13,24
2	Ham madde (Ara mallar)	15.286	21.257	39,06	146.792	187.037	27,42
3	Tüketim malları	2.631	2.270	-13,72	21.406	22.788	6,46
	Diğer	96	29	-69,20	537	350	-34,92
Toplam		21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Kasım ayında en çok ihraç edilen "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler" faslını (2 milyar 162 milyon dolar),"Kazan, makina ve cihazlar ,aletler, parçaları" (1 milyar 740 milyon dolar) ve "Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler," (1 milyar 539 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo 4'te sunulmaktadır.

Tablo 4: Fasıllar Düzeyinde En Büyük 5 İhracat Kalemi (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasıl Açıklaması (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	2.376	2.162	-9,01	19.588	22.436	14,54
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	1.583	1.740	9,93	14.963	18.859	26,04
3	İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar	562	1.539	173,74	6.006	9.887	64,62
4	Demir ve çelik	824	1.514	83,66	7.794	15.349	96,94
5	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	904	1.094	21,01	8.292	10.852	30,87
	Diğer	9.840	13.420	36,38	95.158	125.758	32,16
Toplam		16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Kasım ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar" faslını (6 milyar 476 milyon dolar),"Kazan, makina ve cihazlar, aletler, parçaları" (2 milyar 798 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (2 milyar 548 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo 5'te sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasıllarına Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasıl Açıklaması (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	2.535	6.476	155,52	26.171	43.408	65,86
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	2.608	2.798	7,32	22.373	27.775	24,14
3	Demir ve çelik	1.453	2.548	75,33	13.578	24.814	82,76
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	1.754	1.880	7,13	15.374	18.106	17,77
5	Plastikler ve mamulleri	1.041	1.689	62,28	10.504	15.841	50,81
	Diğer	11.752	11.403	-2,97	109.131	112.383	2,98
Toplam		21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Kasım ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 751 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (1 milyar 478 milyon dolar) ve ABD (1 milyar 365 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.515	1.751	15,60	14.409	17.540	21,73
2	İngiltere	1.089	1.478	35,76	10.126	12.374	22,19
3	ABD	903	1.365	51,16	9.100	13.201	45,06
4	Irak	953	1.216	27,51	8.166	9.973	22,13
5	İtalya	798	1.121	40,52	7.234	10.323	42,69
	Diğer	10.831	14.537	34,22	102.766	139.732	35,97
Toplam		16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Kasım ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (3 milyar 38 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (2 milyar 965 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 867 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar)

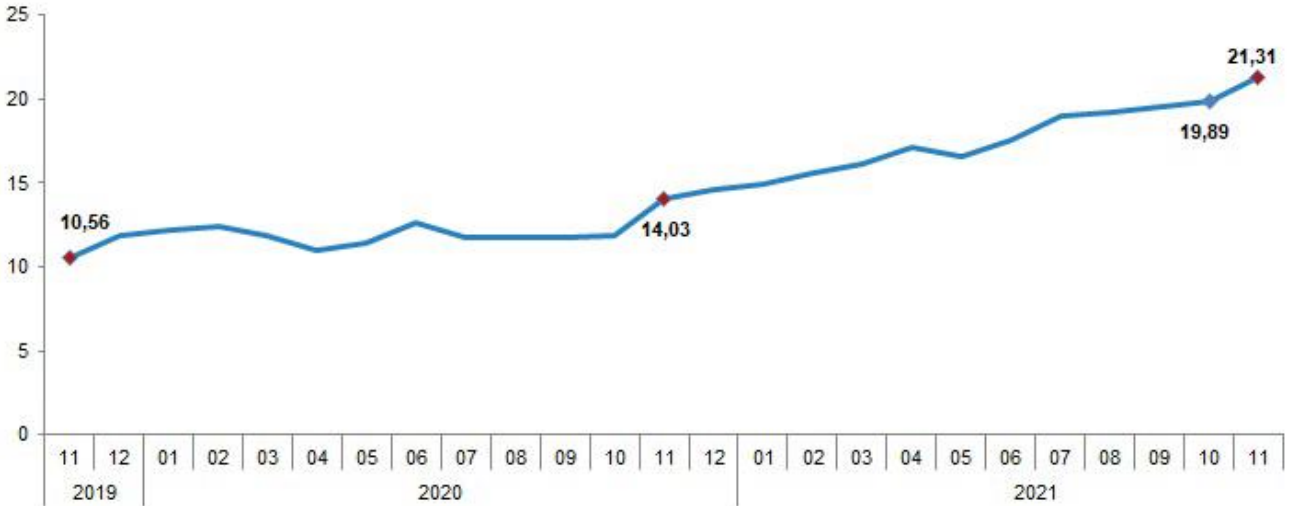
Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	2.240	3.038	35,65	20.557	29.099	41,56
2	Rusya Federasyonu	1.723	2.965	72,02	15.866	25.576	61,20
3	Almanya	2.354	1.867	-20,67	19.338	19.743	2,09
4	ABD	830	1.189	43,31	10.676	11.704	9,62
5	İtalya	953	1.123	17,82	8.136	10.429	28,19
	Diğer	13.043	16.612	27,37	122.557	145.776	18,95
	Toplam	21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

3) Enflasyon ve Fiyatlar

TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %3,51, bir önceki yılın Aralık ayına göre %19,82, bir önceki yılın aynı ayına göre %21,31 ve on iki aylık ortalamalara göre %17,71 artış gerçekleşti.

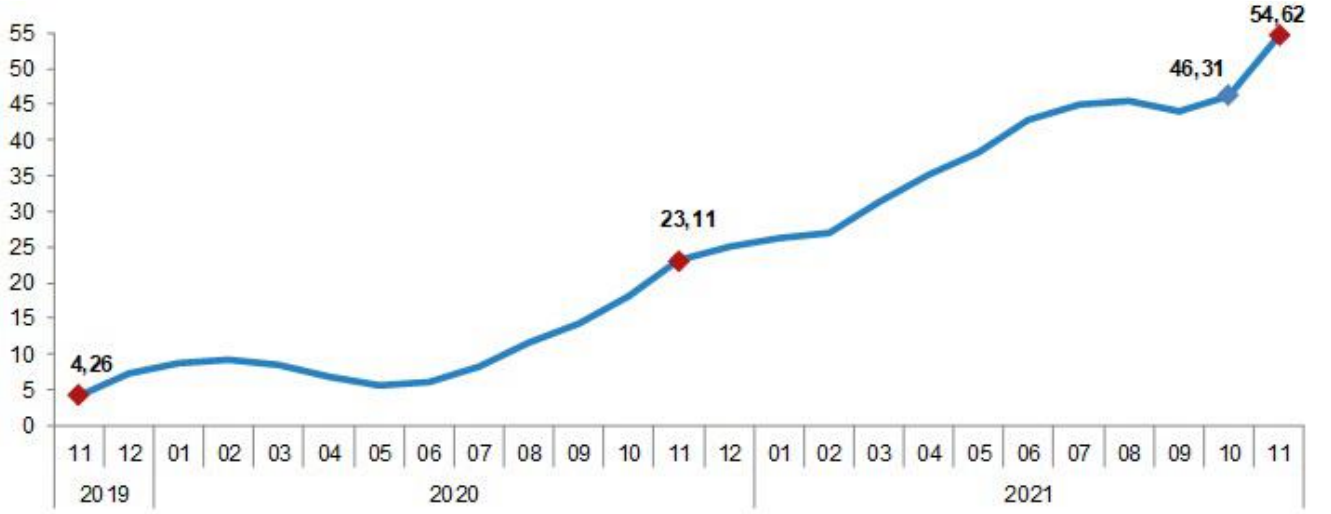
Şekil 3: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %9,99 bir önceki yılın Aralık ayına göre %51,06, bir önceki yılın aynı ayına göre %54,62 ve on iki aylık ortalamalara göre %38,94 artış gösterdi.

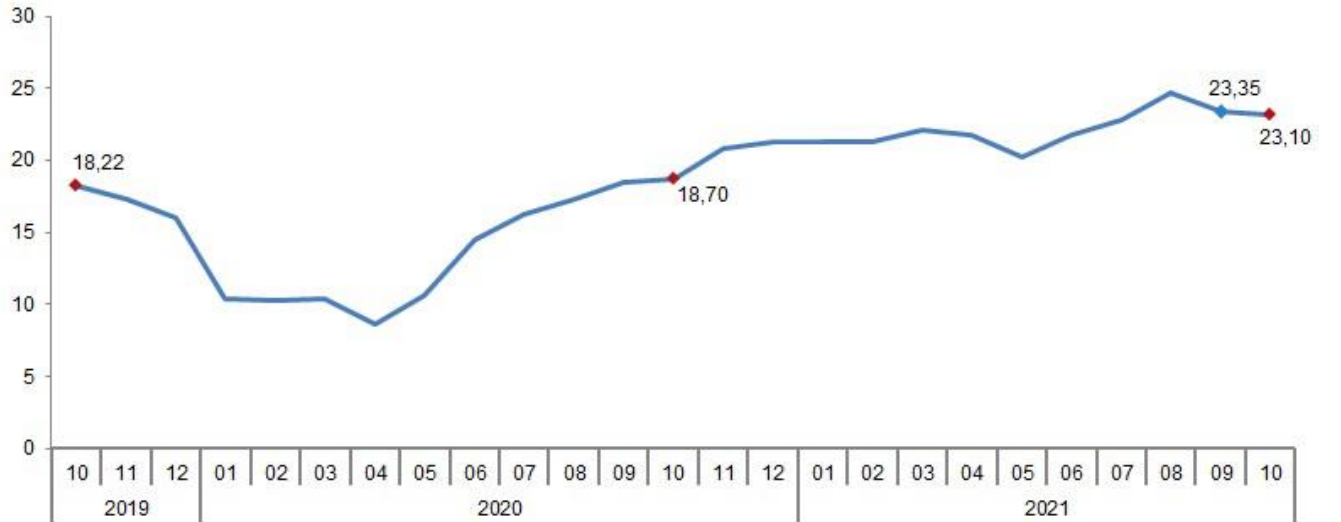
Şekil 4: Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Tarım-ÜFE'de (2015=100), 2021 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre %1,68, bir önceki yılın Aralık ayına göre %15,92, bir önceki yılın aynı ayına göre %23,10 ve on iki aylık ortalamalara göre %22,06 artış gerçekleşti.

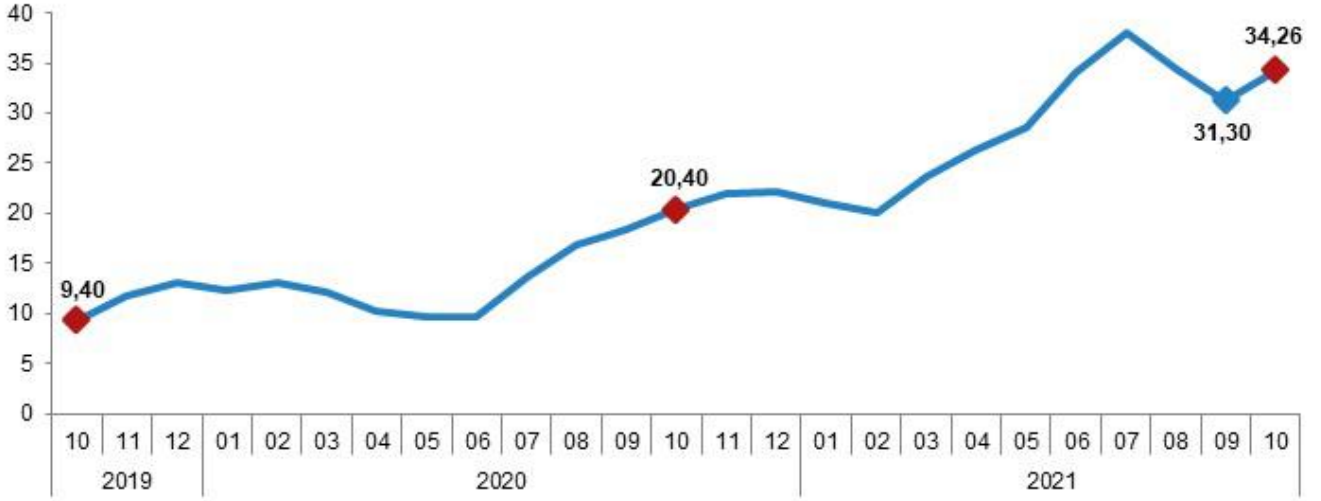
Şekil 5: Tarım-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Hizmet-ÜFE (2017=100) 2021 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre %3,42, bir önceki yılın Aralık ayına göre %33,29, bir önceki yılın aynı ayına göre %34,26 ve on iki aylık ortalamalara göre %28,35 artış gösterdi.

Şekil 6: Hizmet-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

4) İşgücü Piyasası

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %11,5 seviyesinde gerçekleşti. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 70 bin kişi azalarak 3 milyon 794 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,3 puanlık azalış ile %11,5 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %45,8 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 426 bin kişi artarak 29 milyon 254 bin kişi, istihdam oranı ise 0,6 puanlık artış ile %45,8 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı %51,7 olarak gerçekleşti. İşgücü 2021 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 356 bin kişi artarak 33 milyon 48 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,5 puanlık artış ile %51,7 olarak gerçekleşti.

Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %21,5, istihdam oranı %32,7 oldu. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,9 puan azalarak %21,5, istihdam oranı 0,3 puanlık artışla %32,7 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak %41,7 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdamın %54,9'u hizmet sektöründe yer aldı. Eylül ayında istihdam edilenlerin sayısı bir önceki aya göre tarım sektöründe 21 bin kişi, sanayi sektöründe 218 bin kişi, inşaat sektöründe 13 bin kişi, hizmet sektöründe 175 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin %17,0'ı tarım, %21,9'u sanayi, %6,2'si inşaat, %54,9'u ise hizmet sektöründe yer aldı.

Tablo 8: 2021 Eylül Ayı Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, (Bin kişi)

Yıl/Ay	15 ve Daha Yukarı Yaştaki Nüfus	İşgücü	İstihdam Edilenler	İşsiz	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)
2020 Eylül	62.834	30.961	27.061	3.899	31.874	49,3	43,1	12,6
2020 Ekim	62.935	31.111	27.113	3.998	31.824	49,4	43,1	12,9
2020 Kasım	63.039	31.260	27.204	4.056	31.779	49,6	43,2	13,0
2020 Aralık	63.140	30.998	27.057	3.941	32.142	49,1	42,9	12,7
2021 Ocak	63.236	31.622	27.615	4.006	31.614	50,0	43,7	12,7
2021 Şubat	63.323	31.913	27.679	4.234	31.409	50,4	43,7	13,3
2021 Mart	63.401	32.553	28.256	4.297	30.848	51,3	44,6	13,2
2021 Nisan	63.488	32.562	28.060	4.502	30.926	51,3	44,2	13,9
2021 Mayıs	63.572	32.206	27.984	4.222	31.366	50,7	44,0	13,1
2021 Haziran	63.659	32.047	28.605	3.443	31.612	50,3	44,9	10,7
2021 Temmuz	63.744	32.675	28.720	3.954	31.069	51,3	45,1	12,1
2021 Ağustos	63.831	32.671	28.706	3.965	31.160	51,2	45,0	12,1
2021 Eylül	63.918	33.193	29.401	3.792	30.725	51,9	46,0	11,4

Kaynak: TÜİK

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 0,2 puan artarak %21,9 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %15,2 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı %18,5 olarak gerçekleşti.

Eylül ayında sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı ayına göre 2,0 puan azalarak %30,5 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 1,9 puan azalarak %18,6 oldu.

Tablo 9: İşgücüne İlişkin Tamamlayıcı Göstergeler, 15 + Yaş

Yıl/Ay	İşsizlik Oranı	Zamana Bağlı Eksik İstihdam ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı	İşsiz ve Potansiyel İşgücünün Bütünleşik Oranı	Atıl İşgücü Oranı	Tarım Dışı İşsizlik Oranı
2020 Ocak	14,1	16,7	20,1	22,5	16,0
Şubat	13,5	15,9	19,5	21,7	15,2
Mart	13,0	16,1	20,5	23,3	14,7
Nisan	12,8	17,7	23,0	27,3	15,0
Mayıs	12,6	18,4	23,7	28,7	15,0
Haziran	13,0	16,7	22,1	25,4	15,4
Temmuz	14,6	18,5	22,5	26,1	17,4
Ağustos	13,0	16,9	21,4	24,9	15,4
Eylül	12,4	15,6	20,8	23,7	14,6
Ekim	12,8	17,0	21,5	25,3	14,9
Kasım	12,9	17,0	23,1	26,6	14,7
Aralık	13,0	18,3	24,4	29,0	14,9
2021 Ocak	13,4	20,9	23,6	30,2	15,4
Şubat	14,1	20,6	23,1	28,9	15,9
Mart	13,1	18,2	21,2	25,8	14,7
Nisan	12,9	19,0	21,2	26,7	15,0
Mayıs	12,4	18,5	21,1	26,6	14,3
Haziran	10,4	14,3	18,4	22,0	12,1
Temmuz	12,1	16,3	19,6	23,5	14,1
Ağustos	12,0	15,1	18,9	21,7	14,2
Eylül	11,1	14,7	18,0	21,3	13,0

Kaynak: TÜİK

5) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), 2021 Kasım ayında bir önceki aya göre 0,1 puan artarak yüzde 78,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya (yüzde 77,5) göre 0,1 puan artarak yüzde 77,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları

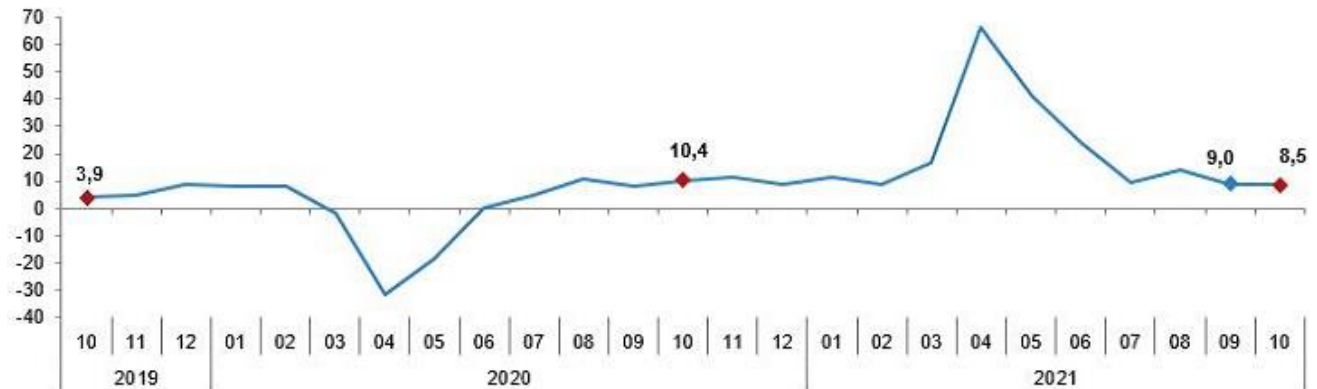
Aylar	2019	2020	2021
Ocak	74,4	75,5	75,4
Şubat	74,0	76,0	74,9
Mart	74,3	75,3	74,7
Nisan	75,0	61,6	75,9
Mayıs	76,3	62,6	75,3
Haziran	77,1	66,0	76,6
Temmuz	76,2	70,7	76,7
Ağustos	76,6	73,3	77,1
Eylül	76,3	74,6	78,1
Ekim	76,4	75,4	78,0
Kasım	77,2	75,8	78,1
Aralık	77,0	75,6	

Kaynak: TCMB

Sanayi üretimi 2021 Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,5 arttı.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2021 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %9,2, imalat sanayi sektörü endeksi %9,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %3,5 arttı.

Şekil 7: Sanayi Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

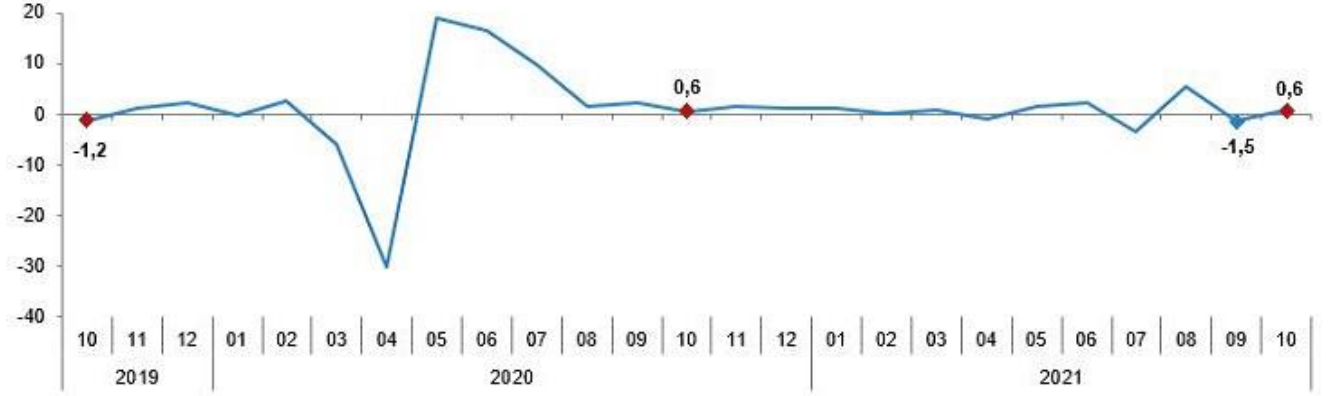
Kaynak: TÜİK

Sanayi üretimi 2021 Ekim ayında bir önceki aya göre %0,6 arttı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2021 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %0,3 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi %0,7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,1 arttı.

Şekil 8: Sanayi Üretim Endeksi Aylık Değişim Oranları (%)

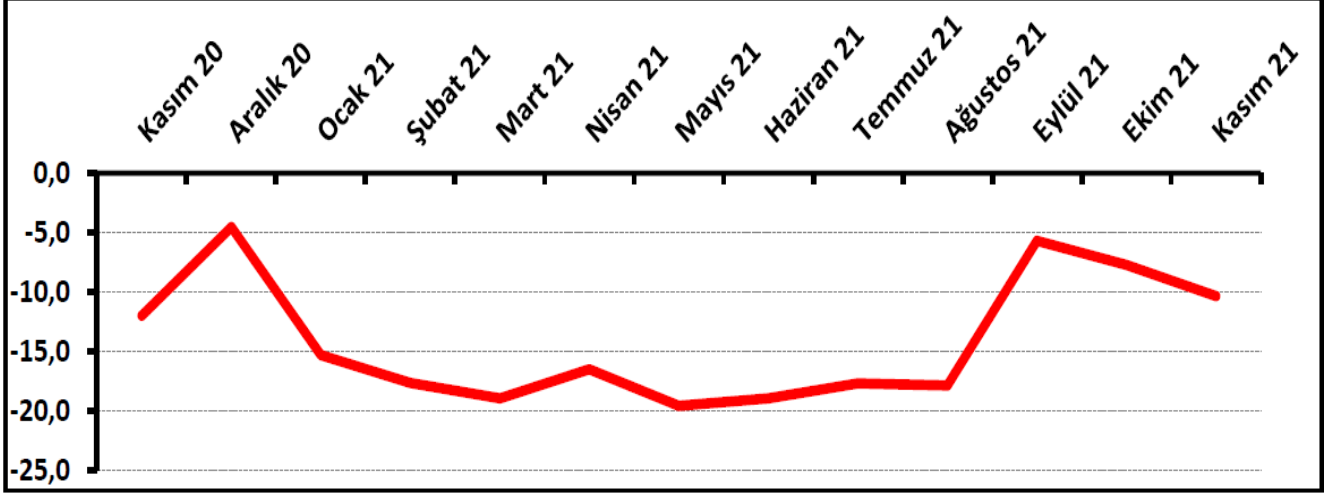
Kaynak: TÜİK

6) Güven Endeksleri

TEPE değeri, Kasım 2021’de -10,3 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 1,7 puan artarken, geçen aya göre 2,6 puan azaldı. TEPE değerinin yıllık değişiminde geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 13,6 puanlık iyileşme etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 16,3 puanlık değişim endekse olumlu yansıdı.

TEPE, Kasım 2021’de bir önceki aya göre 2,6 puanlık azalış, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 1,7 puanlık artışla -10,3 puan değerini aldı. TEPE’nin geçen aya kıyasla azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu. TEPE anketi kapsamında geçtiğimiz 3 ayda işlerinin azaldığını belirten perakendecilerin oranı Ekim ayında %45 iken Kasım ayında %54, önümüzdeki 3 ayda işlerinde kötüleşme beklediğini belirten perakendecilerin oranı ise Ekim ayında %42 iken Kasım ayında %49 oldu. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü Kasım ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Kasım ayı perakende güveninde en fazla artış Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi’nde görüldü. Kasım ayında düşüşün devam etmesiyle Türkiye, perakende güveninde AB-27 ve Euro Bölgesi’nden olumsuz yönde ayrıştı.

Şekil 9: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE)

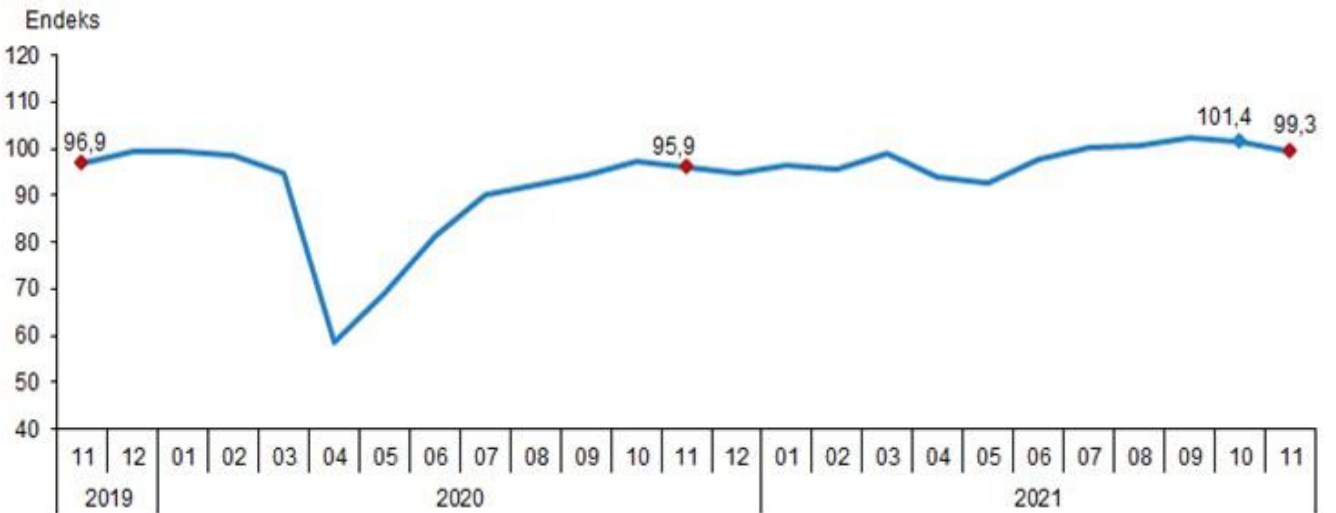

Kaynak: TEPAV

Ekonomik güven endeksi Ekim ayında 101,4 iken, Kasım ayında %2,0 oranında azalarak 99,3 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici ve hizmet sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Tüketici güven endeksi bir önceki aya göre Kasım ayında %7,3 oranında azalarak 71,1 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %0,7 oranında azalarak 119,4 değerini aldı. Reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi %0,6 oranında artarak 112,0 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %0,6 oranında artarak 121,9 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %1,0 oranında artarak 93,6 değerini aldı.

Şekil 10: Ekonomik Güven Endeksi

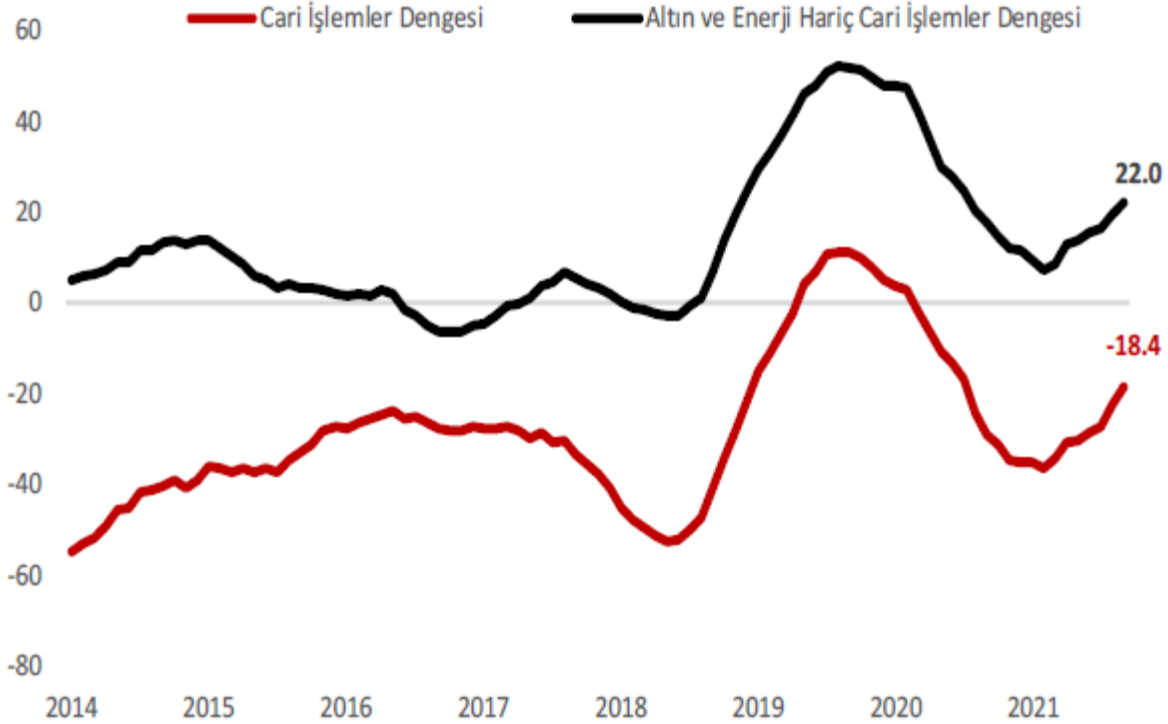
Kaynak: TÜİK

7) Ödemeler Dengesi

2020 yılı Ekim ayında 93 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı 2021 yılının Ekim ayında 3,2 milyar dolar fazla verdi. Aynı dönemde altın hariç cari fazla 1,5 milyar dolardan 3,1 milyar dolara yükselirken, enerji hariç fazla 1,5 milyar dolardan 7,7 milyar dolar seviyesine iyileşme kaydetti. Böylece 2020 yılı Ekim ayında 3,1 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2021 Ekim ayında 7,7 milyar dolara çıktı. Bu gelişmelerle 12 aylık toplam cari açık Eylül ayındaki 18,7 milyar dolardan 15,4 milyar dolara gerilerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 21,8 milyar dolardan 26,4 milyar dolara yükselmiştir.

2021 yılı Ekim ayında doğrudan yabancı yatırım kaleminde 337 milyon dolarlık sınırlı miktarda net giriş olurken, 532 milyon dolarlık gayrimenkul kaynaklı giriş dışlandığında nette çıkış yaşanmıştır. Bu dönemde portföy yatırımı kaleminde ağırlıklı olarak banka ve kamu tahvillerindeki satışların etkisiyle 2,2 milyar dolarlık net çıkış olmuştur. Uzun vadeli borçlanmada nette 560 milyon dolarlık ödeme yapılırken, kısa vadelerde nette 1,9 milyon dolarlık net borçlanma gerçekleşmiştir. Bu durumda Ekim ayında resmi rezervler 1,5 milyar dolar artarken, net hata ve noksan kaleminden yaklaşık 2,7 milyar dolar giriş gerçekleşmiştir. Böylece, Ocak-Ekim döneminde net hata ve noksan kaleminden 14,7 milyar dolar giriş gerçekleşmiştir. Bu sonuçlarla, 2020 yılı ilk 10 ayında 28,6 milyar dolar olan cari açık 2021 yılının aynı döneminde dış ticaret açığındaki gerileme ve hizmetlerdeki toparlanma ile 8,4 milyar dolara inmiştir.

Şekil 11: Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)

Kaynak: TSKB

8) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2021'in ilk 10 ayında kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı dönemine göre %6,6 artış oldu.

- 2021'in ilk 10 ayında, geçen yılın aynı dönemine göre kurulan şirket sayısı %6,6 artmış, kurulan kooperatif sayısı %7,1 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %12,9 oranında azalmıştır.
- 2021'in ilk 10 ayında, geçen yılın aynı dönemine göre kapanan şirket sayısında %3,1, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı %9,6 azalmış, kapanan kooperatif sayısında %5,9 oranında artış olmuştur.

Ekim 2021'de kapanan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre %5,1 azalış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %8,3 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %10,2 kurulan kooperatif sayısı %3,1 oranında azalmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %5,1 kapanan kooperatif sayısında %6,5 azalış olup kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %0,1 oranında artış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %9 azalış oldu.

- Ekim 2021'de, Ekim 2020'ye göre kurulan şirket sayısı %9 kurulan kooperatif sayısı %20,1 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %23 oranında azalmıştır.
- Ekim 2021'de, kapanan şirket sayısı 2020 yılının aynı ayına göre %18,9 kapanan kooperatif sayısında %42,9 oranında artış olup kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %7,2 oranında azalış olmuştur.

Tablo 11: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	EKİM 2021	EYLÜL 2021	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	EKİM 2020	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- EKİM (10 Aylık)		
							2020	2021	Değişim (%)
Kurulan*	Şirket	9.336	10.185	-8,3	10.260	-9,0	84.172	89.729	6,6
	Kooperatif	127	131	-3,1	159	-20,1	1.280	1.189	-7,1
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.087	2.324	-10,2	2.711	-23,0	25.502	22.226	-12,9
Tasfiye	Şirket	1.449	1.504	-3,7	1.158	25,1	11.390	13.155	15,5
	Kooperatif	81	87	-6,9	68	19,1	340	531	56,2
Kapanan**	Şirket	1.499	1.580	-5,1	1.261	18,9	11.223	10.872	-3,1
	Kooperatif	100	107	-6,5	70	42,9	561	594	5,9
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.620	1.618	0,1	1.745	-7,2	18.361	16.606	-9,6

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Dış Ticaret

Malatya'nın 2021 Kasım ayı ihracat tutarı yaklaşık 47,1 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2020 yılı Kasım ayının ihracat rakamı olan 31,9 milyon Dolara göre yaklaşık %47,5 artış anlamına gelmektedir. 2021 yılı 11 aylık toplam ihracat tutarı ise 371,9 milyon Dolar olup 2020 yılı 11 aylık ihracat tutarı olan 271,1 milyon Dolara göre yaklaşık %37 artış anlamına gelmektedir.

Tablo 1: 2021 Kasım Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

SEKTÖR	1 - 30 KASIM			1 OCAK - 30 KASIM		
	2020	2021	% Değ.	2020	2021	% Değ.
Çelik	111,14	70,85	-36,2	1.260,41	1.041,91	-17,3
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	999,90	1.271,42	27,2	14.703,49	10.980,63	-25,3
Demir ve Demir Dışı Metaller	78,47	28,27	-64,0	527,58	1.052,79	99,6
Deri ve Deri Mamulleri	6,52	15,85	143,1	88,38	113,69	28,6
Diğer Sanayi Ürünleri	0,01	0,17	1.349,2	0,75	8,64	1.047,9
Elektrik Elektronik	644,26	1.138,70	76,7	8.332,82	10.003,84	20,1
Fındık ve Mamulleri	738,33	2.728,43	269,5	7.369,13	16.395,23	122,5
Halı	0,00	0,00		59,57	72,17	21,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	161,30	221,54	37,3	19.248,90	1.953,44	-89,9
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.123,35	1.539,22	37,0	8.400,55	12.468,51	48,4
İklimlendirme Sanayii	1.681,80	97,57	-94,2	2.662,92	3.839,57	44,2
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	238,29	537,26	125,5	2.884,98	3.266,43	13,2
Kuru Meyve ve Mamulleri	18.938,72	26.673,21	40,8	132.882,79	184.384,12	38,8
Madencilik Ürünleri	11,02	0,81	-92,7	256,20	16.945,46	6.514,1
Makine ve Aksamları	1.952,29	2.184,72	11,9	16.610,35	15.578,02	-6,2
Meyve Sebze Mamulleri	635,39	2.649,27	316,9	5.977,02	11.341,20	89,7
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	231,53	270,67	16,9	2.249,24	3.634,19	61,6
Mücevher	0,00	0,00		0,00	0,19	
Otomotiv Endüstrisi	21,08	16,53	-21,6	830,03	122,69	-85,2
Savunma ve Havacılık Sanayii	0,00	0,00		17,86	0,00	-100,0
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	2.412,11	4.085,31	69,4	27.725,44	42.258,34	52,4
Süs Bitkileri ve Mam.	0,00	0,00		0,00	104,34	
Tekstil ve Hammaddeleri	1.893,25	3.417,51	80,5	14.829,64	28.011,19	88,9
Tütün	0,00	62,26		0,00	1.935,01	
Yaş Meyve ve Sebze	61,81	111,31	80,1	4.167,24	6.328,73	51,9
Zeytin ve Zeytinyağı	16,92	2,95	-82,6	61,18	134,65	120,1
TOPLAM	31.957,50	47.123,83	47,5	271.146,49	371.975,02	37,2

Kaynak: TİM

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 2, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

2021 Kasım ayında kuru kayısı ihracatı geliri yaklaşık 42 milyon dolar, ihracat miktarı ise yaklaşık 9 bin tondur. Buna göre kuru kayısı ihracatı geçen yılın Kasım ayına göre miktar olarak azalsa da gelir bazında artmıştır. Kayısı çekirdeği ihracatı ise geçen yılın Kasım ayına göre hem geliri hem de miktarı artmıştır. 11 aylık toplamda ise kuru kayısı ihracat miktarı çok düşük bir oranda azalmasına karşın ihracat geliri artmıştır. İhracat tutarı geçen yılın 11 aylık toplamına göre yaklaşık %29 artmış, ihracat miktarı ise %0,2 azalmıştır. Kayısı çekirdeğinin ihracat tutarı 2020 yılının 11 aylık dönemine kıyasla 2021 yılının 11 aylık döneminde yaklaşık %73, ihracat miktarı ise yaklaşık %45 oranında artmıştır.

Tablo 2: Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

		1 – 30 KASIM			1 OCAK - 30 KASIM		
SEKTÖR		2020	2021	% Değ.	2020	2021	% Değ.
Kayısı Çekirdeği	Tutar (Dolar)	757.281	1.463.890	93,3	8.609.264	14.916.902	73,3
	Miktar (Kg)	243.947	388.185	59,1	3.304.364	4.811.737	45,6
Kuru Kayısı	Tutar (Dolar)	29.648.656	42.049.574	41,8	237.261.748	305.695.213	28,8
	Miktar (Kg)	9.410.528	8.828.929	-6,2	81.627.969	81.461.751	-0,2

Kaynak: TİM

Malatya'nın ithalat rakamlarını gösteren Tablo 3'e bakıldığında karşımıza çıkan ilk gerçek Malatya'nın ithalat tutarının ihracat tutarından oldukça düşük olmasıdır. 2021 Ekim ayında yaklaşık 46,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren Malatya'nın 2021 Ekim ayı ithalat tutarı yaklaşık 4,8 milyon dolardır.

Tablo 3: 2021 Yılı Malatya'nın İthalat Verileri (Dolar)

İthalat Kalemi	Tarım, Ormançılık ve Balıkçılık	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	İmalat	Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	Bilgi ve İletişim	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	Toplam
Ocak	5.248.919	200.000	4.055.537				9.504.456
Şubat	3.394.521	160.000	4.340.550	561.802	1.945		8.458.818
Mart	5.253.362	10.070	3.740.876		10	1	9.004.319
Nisan	7.632.691	198.400	5.061.880	401.751			13.294.722
Mayıs	2.541.836	196.472	4.810.500	217.588	10		7.766.406
Haziran	3.710.675		6.452.174	702.951	10		10.865.810
Temmuz	3.516.662	360.551	5.808.518	394.061	1		10.079.793
Ağustos	1.958.371	200.778	9.176.809	120.002	12		11.455.972
Eylül	727.246	256.322	3.911.452	368.370	4		5.263.394
Ekim	1.543.780	8.201	3.219.467		3		4.771.451
Kasım							
Aralık							
TOPLAM	35.528.063	1.590.794	50.577.763	2.766.525	1.995	1	90.465.141

Kaynak: TÜİK

Malatya'nın 2021 yılı Ekim ayında elde edilen tutar bakımından en fazla ihracat ve ithalat yaptığı ilk beş ülkeyi Tablo 4 vermektedir. Tabloya göre 2021 yılı Ekim ayında en fazla ihracat Irak'a yapılmış, en fazla ithalat ise Almanya'dan yapılmıştır.

Tablo 4: Malatya'nın 2021 Ekim Ayında En Fazla İhracat ve İthalat Yaptığı Ülkeler

Sıra/Ülke	İhracat	İthalat
1	Irak	Almanya
2	ABD	İran
3	Brezilya	Sudan
4	Almanya	Avusturya
5	İtalya	Fransa

2) Yatırım Teşvikleri

Malatya’da yatırım teşvik belgesi alan işletmelerin sayısı, teşvik alan işletmelerin ne kadarlık bir tutar için bu teşvik belgesini aldığını ve son olarak bu yatırımla birlikte ne kadarlık bir istihdam sağlamayı planladığını Tablo 5 vermektedir.

Tablo 5: Malatya’da Alınan Yatırım Teşvik Belge İstatistikleri

Aylar	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ocak	14	6	1.291	113	2.141	736
Şubat	10	8	197	225	1.521	490
Mart	5	9	36	230	93	483
Nisan	7	9	32	53	262	122
Mayıs	4	4	56	83	346	111
Haziran	4	12	41	179	28	335
Temmuz	11	8	646	172	1.117	1.007
Ağustos	7	6	71	229	140	292
Eylül	13	10	487	549	1.277	1.090
Ekim	9	9	168	1.002	383	487
Kasım						
Aralık						
Toplam	84	81	3.025	2.835	7.308	5.153

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 5’ten de görüleceği üzere 2021 yılı Ekim ayında 9 adet teşvik belgesi verilmiş ve bu belgeler ile 1.002 milyon TL’lik sabit yatırım yapılması planlanmaktadır. Geçen yılın Ekim ayına göre 2021 yılı Ekim ayında verilen teşvik belgesi sayısı aynı kalmasına rağmen sabit yatırım tutarı oldukça artmıştır. Bu yatırımlar sonucu planlanan istihdam sayısı da geçen yılın Ekim ayına göre artış göstermiştir.

3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Malatya’da 2021 Ekim ayında 41 şirket ve 7 gerçek kişi ticaret işletmesi olmak üzere 48 adet ticari işletme kurulmuş, buna mukabil 15 şirket ve ticari işletme kapanmış veya tasfiye olmuştur. 2020 yılı Ekim ayında ise 61 adet şirket ve ticari işletme kurulmuş, 15 adet şirket ve ticari işletme kapanmış veya tasfiye olmuştur. Dolayısıyla, 2021 Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre kurulan şirket ve ticari işletme sayısı yaklaşık %21 azalmıştır.

Tablo 6: 2021 Ekim Ayında Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2021 EKİM (BİR AYLIK)									2020 EKİM (BİR AYLIK)							
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
41	1	7	4	1	4	1	7	37	1	24	5	0	5	0	5	

Kaynak: TOBB

2021 yılı 10 aylık dönemde ise 408 şirket ve 130 gerçek kişi ticari işletmesi kurulmuştur. 2020 yılı 10 aylık dönemde ise 398 şirket ve 180 gerçek kişi ticari işletmesi kurulmuştur. Dolayısıyla, 2021 yılı 10 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre kurulan şirket sayısında %7’lik bir düşüş meydana gelmiştir.

Tablo 7: 2021 Yılı Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2021 OCAK-EKİM (ON AYLIK)									2020 OCAK-EKİM (ON AYLIK)							
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
408	7	130	52	4	35	2	68	398	20	180	48	3	54	1	59	

Kaynak: TOBB

4) Karşılıksız Çek ve Senet İstatistikleri

Tablo 8: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021
Ocak	8.865	11.551	15.968	3.106	812
Şubat	7.358	6.510	8.695	3.297	833
Mart	7.001	6.432	6.265	3.937	1.637
Nisan	2.382	8.525	12.117	5.630	2.042
Mayıs	6.916	8.040	11.714	1.611	0
Haziran	5.520	3.281	5.203	4.379	20.241
Temmuz	5.651	14.359	11.010	2.394	16.023
Ağustos	2.791	15.141	2.756	2.807	6.591
Eylül	3.848	11.072	9.158	3.112	15.857
Ekim	16.979	29.973	4.570	4.890	11.096
Kasım	7.340	25.853	2.562	2.282	
Aralık	6.174	21.091	6.601	2.770	
TOPLAM	80.770	161.829	96.617	40.217	75.131

Kaynak: TBB

Tablo 9: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021
Ocak	4.162	4.136	12.259	6.541	2.728
Şubat	3.340	7.920	6.334	6.189	1.705
Mart	4.396	3.742	8.401	4.725	3.162
Nisan	3.882	6.036	7.901	5.222	2.758
Mayıs	4.291	5.461	4.872	4.169	4.056
Haziran	4.164	5.954	8.339	2.622	3.055
Temmuz	4.185	6.794	12.586	2.169	4.290
Ağustos	4.278	7.445	10.657	2.924	3.048
Eylül	4.175	14.184	9.573	2.214	3.750
Ekim	6.352	9.599	6.369	3.132	3.497
Kasım	4.143	13.098	7.400	3.365	
Aralık	3.703	7.803	16.763	3.094	
TOPLAM	51.071	92.173	111.455	46.357	32.049

Kaynak: TBB

5) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 10: Malatya’da Konut Satış İstatistikleri

Aylar	2021				
	2019	2020	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam
Ocak	650	888	167	393	560
Şubat	589	733	228	422	650
Mart	842	772	239	605	844
Nisan	694	376	249	491	740
Mayıs	591	510	212	381	593
Haziran	478	1.786	389	772	1.161
Temmuz	900	1.895	267	669	936
Ağustos	1.091	1.451	462	911	1.373
Eylül	1.372	1.109	452	1.014	1.466
Ekim	1.287	1.087	358	802	1.160
Kasım	1.244	1.052	438	1.088	1.526
Aralık	1.833	1.028			
Toplam	11.737	12.687	3.461	7.548	11.009

Kaynak: TÜİK

6) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 11: Malatya’da Marka, Patent, Model ve Tasarım Başvuru İstatistikleri

Ay/Tür	Patent Başvuru Sayısı		Faydalı Model Başvuru Sayısı		Marka Başvuru Sayısı		Tasarım Başvuru Sayısı	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ocak	3	3	1	0	54	74	0	1
Şubat	6	5	1	8	42	58	0	3
Mart	2	3	1	0	58	64	6	0
Nisan	7	5	0	2	30	50	2	1
Mayıs	2	4	1	4	48	43	1	0
Haziran	0	3	4	2	55	60	1	2
Temmuz	1	3	1	0	54	45	8	2
Ağustos	1	5	0	1	46	58	0	8
Eylül	1	4	0	3	56	66	4	3
Ekim	3	1	0	1	50	67	1	1
Kasım	3		1		47		4	
Aralık	4		1		74		2	
TOPLAM	33	36	11	21	614	585	29	21

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

7) Bankacılık İstatistikleri

Tablo 12: Malatya’da Mevduat İstatistikleri (Bin TL)

Tür	Tasarruf Mevduatı	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (Döviz Tevdiat Hesabı)	Diğer Mevduat	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (Döviz Tevdiat Hesabı)	Toplam Mevduat
2019 Aralık	6.556.641	3.574.836	2.981.805	1.428.439	1.038.436	390.003	7.985.080
2020 Mart	7.391.382	4.011.199	3.380.183	1.775.588	1.275.327	500.261	9.166.970
2020 Haziran	8.356.982	4.553.679	3.803.303	2.201.713	1.567.502	634.211	10.558.695
2020 Eylül	9.216.259	4.167.284	5.048.975	2.079.392	1.410.109	669.283	11.295.651
2020 Aralık	9.569.358	3.926.993	5.642.365	2.037.084	1.222.760	814.324	11.606.442
2021 Mart	10.000.255	4.415.666	5.584.589	1.980.296	1.185.660	794.636	11.980.551
2021 Haziran	10.871.720	4.900.804	5.970.916	2.189.942	1.206.073	983.869	13.061.662
2021 Eylül	11.410.997	5.236.210	6.174.787	2.357.101	1.429.948	927.153	13.768.098

Kaynak: BDDK

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı
- TCMB
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- TEPAV
- TSKB
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu